

СВІТОГЛЯДНІ ПРІОРИТЕТИ ОСВІТИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Розвиток сучасної Української держави визначається у загальному контексті європейської інтеграції з орієнтацією на фундаментальні цінності загальносвітової культури: парламентаризм, права людини, права національних меншин, лібералізацію, свободу пересування, свободу здобуття освіти будь-якого рівня та інше, що є невід'ємним атрибутом громадянського демократичного суспільства. У розвинених країнах та країнах ЄС освіта є найважливішим постійно діючим чинником соціального прогресу. Практичне розв'язання найважливіших суспільних проблем безпосередньо асоціюється з розвитком і модернізацією освіти.

Освіта в добу глобалізації і високих технологій – це фактор соціальної стабільності, економічного добробуту країни, її конкурентоспроможності та національної безпеки [1; с. 178]. Реформа освіти не є зобов'язанням України на євроінтеграційному шляху. Тим не менш, освітня сфера є однією з найбільш відкритих до інтеграційного процесу. Саме в освіті відмінно налагоджуються зв'язки і поки, наприклад, реформування інших більш «громіздких» сфер державного життя час від часу пробуксовує, педагоги, учні й студенти активно запозичують європейський досвід і діляться власним з Європою.

Інтеграційний процес полягає у впровадженні європейських норм і стандартів в освіті, науці і техніці, поширенні власних культурних і науково-технічних здобутків в ЄС. У кінцевому результаті такі кроки спрацьовуватимуть на підвищення в Україні європейської культурної ідентичності та інтеграцію до загальноєвропейського інтелектуально-освітнього та науково-технічного простору. В значній мірі цьому сприяє Болонський процес, учасником якого у 2005 році стала і Україна, разом з 45 іншими країнами Європи. Це процес європейських реформ, який був спрямований на створення спільної Зони європейської вищої освіти. Окрім цього Україна є країною-партнером Програми міжнародної співпраці ЄС «ЕРАЗМУС+», що підтримує проекти, партнерства, заходи і мобільність у сфері освіти, професійної підготовки, молодіжної політики та спорту (2014–2020 рр.).

Наша держава поволі починає відкривати для себе освіту в сенсі пошуку значимих для свого розвитку ціннісних орієнтацій. Свідчення тому – урядові та різноманітні політичні проекти довгострокової дії, суспільствознавчі розвідки та монографічні дослідження і, звісно, – футурологічні прогнози в оптимістичному своєму варіанті. З освітою пов'язується, скажімо, можливість якісних соціокультурних зрушень, успіхи в державотворенні, збереження та нарощення інтелектуального потенціалу нації – основи духовного її багатства. А ще освіта витлумачується як потужне соціокультурне знаряддя, завдячуючи якому Україна має (і буде) долучатися до планетарних цивілізаційних змагань, а отже, не когось там доганяти та

переганяти, а відповідним чином наближатися до тих, хто переймається сьогодні проблемами планування та пришвидшування розвитку інтелектуального капіталу нації – самогенеруючої сили людського духу, могутнього джерела досягнення супервисоких прибутків, наближення бажаного в розвитку культури [2; с. 217].

Глобальними проблемами освіти, так званими історичними викликами XXI століття щодо неї є:

1. Необхідність забезпечити високу функціональність людини в умовах, коли зміна ідей, знань і технологій відбувається набагато швидше, ніж зміна покоління людей. Тому слід знайти раціональні схеми співвідношення між лавиноподібним розвитком знань, високих технологій та людською здатністю творчо їх засвоювати.

2. Забезпечення оптимального балансу між локальним та глобальним з тим, щоб людина, формуючись як патріот своєї країни, усвідомлювала реалії глобалізованого світу, була здатна жити і діяти в цьому світі, нести частку відповідальності за нього.

3. Необхідність сформулювати на загальносуспільному й індивідуальному рівнях розуміння людини як найвищої цінності, права кожного стати і залишатися самим собою у відповідності зі своїми природними здібностями, оскільки лише це зможе забезпечити високий демократизм суспільства.

4. Вироблення у людини здатності до свідомого та ефективного функціонування в умовах небувалого ускладнення відносин в глобалізованому інформаційному суспільстві, зрослої комунікативності життя та інформаційної насиченості середовища життєдіяльності [3, с. 221–222].

Освіта є всезагальною формою і способом розвитку людини. Вона історично й органічно пов'язана із логікою та філософією суспільного розвитку, а отже, із культурою – сукупністю всіх суспільних зв'язків і відносин словом, реальністю, в яку екзистенційно включається індивідуальне «Я». До речі, завдяки цьому освіта і заявляє про себе як основа динамічного розвитку індустріального суспільства, тобто як своєрідний вектор його розвитку. Без цієї освіти, зрозуміло, ХХ сторіччя не знало б грандіозних наукових і технічних відкриттів та наукових звершень.

Екзистенційний пріоритет України – це, таким чином, переорієнтація освітянських зусиль не тільки на те, що і як має бачити молодь. Головне тут ще й куди має дивитися, із неодмінним при цьому задоволенням індивідуальних запитів; аби врешті-решт у кожного вселявся дух упевненості та віри у власні сили, у свою життєву здатність та значущість.

Відтак, нинішній пріоритет освіти – це навчання людей конструктивному мисленню та розвиток їхніх сутнісних сил, аби кожен мав можливість бути вислуханим та почутим. Зрозуміло, що така людина любитиме та поважатиме себе ще більше і виявлятиме при цьому ініціативу, узгоджену із суспільним благом, а не цінуватиме над усе державу, чого й донині навчає школа.

Список використаних джерел:

1. Кремень В. Г. Освіта і наука України: шляхи модернізації (Факти, роздуми,

перспективи) / В. Г. Кремень. – К.: Грамота, 2003. – 216 с.

2. Крисюк Ю. П. Освітні цінності зламу тисячоліть крізь призму євроінтеграції [Текст] / Ю. П. Крисюк // Проблеми діяльності кримінальної міліції в умовах розбудови правової держави: матеріали наук.-звіт. конф. факультету кримінальної міліції 16 лютого 2007 року. – Львів: ЛДУВС, 2007. – С. 214–221.

3. Бебик В. М. Національна освітня політика та проблеми входження України у світовий інтелектуальний простір / В. М. Бебик // Проблеми та перспективи української реформації. – К., 2001. – С. 219–235.

УДК: 811. 161. 2: 371. 315

Ганна Марченко

ІННОВАЦІЙНІ ШЛЯХИ ТА МЕТОДИ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СЛУХАЧІВ ПІДГОТОВЧОГО ВІДДІЛЕННЯ

Сьогодні, коли на тлі світового простору інформаційні та культурні процеси зазнають стрімкої інтеграції і глобалізації, освітня система України потребує негайної модернізації за всіма своїми напрямками. Сучасні суспільно-економічні зміни, процеси масштабного розвитку відкритого інформаційного суспільства, мобільність ринку праці, орієнтація вищої освіти на посилення зв'язку навчання з обраною професією зумовлюють вдосконалення змісту вищої освіти, спрямованого на забезпечення всебічної мовленнєвої компетентності особистості, соціальна роль якої в умовах сьогодення постійно зростає, що зобов'язує її ставати здатною до багатоаспектної комунікації і не лише в професійній діяльності.

Сучасне суспільство дедалі стає все більш вимогливим до якості освіти. Постійно виникає потреба у таких кваліфікованих фахівцях, що спроможні ефективно працювати з великою кількістю різномовної наукової інформації, обсяги якої постійно збільшуються; а також у таких, що мають високий рівень культури загалом і культури мовлення зокрема.

Останнім часом вищі зазнають суттєвих змін, що зумовлює постійний безперервний пошук сучасних підходів до наукового обґрунтування дидактичного процесу у вітчизняних освітніх установах. Постає нагальна потреба розроблення нових підходів у лінгвометодиці; оптимізації шляхів формування культури мовлення, причому як педагогів, так і слухачів.

«В умовах різновекторної інтеграції, створення єдиного освітнього й інформаційного простору актуалізується проблема формування культури українського мовлення майбутніх професійних кадрів у сучасних закладах вищої освіти. Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», Державна національна програма «Освіта», Національна доктрина розвитку освіти України у XXI ст., нормативні документи МОН України з питань освіти, Болонська декларація «Про європейський простір вищої освіти» відкривають нові перспективи для реалізації інтелектуального й особистісного потенціалу майбутнього словесника.